

OPPGAVER TIL TIPS 1: BRUK SELVIRONI FREMFOR Å DUMME UT ANDRE

A) Individuelt eller parvist (skriftlig eller muntlig)

Fortell om en gang du dummet deg ut. Hvordan fikk det deg til å føle. Ser du noe humor i den episoden i dag? Hva vil det si å være "ufrivillig morsom"? (Synes du det er flaut å være det?)

B) Klassediskusjon

- Fortell klassen om punkt A.
- Hvordan kan man bli flinkere til å le av seg selv, t.o.m. når det er veldig pinlig?
- Hvorfor får man ikke fiender av å fleipe med seg selv (fremfor å dumme ut andre)?

C) Ekstra: Kjetil og Kjartans selvironikurs (Rollespill)

Vi mennesker har ofte problemer med å innrømme feil og flytter i stedet fokuset over på andre. Dette er ofte en viktig dynamikk i mobbingen av andre. I disse humoristiske rollespillene settes elevene i pinlige og underlegne posisjoner der de – på barnsligst mulig vis – skal forsvare seg og skylde på andre.

PS: De 12 rollespillene finnes på eget dokument på samme sted som du lastet ned denne filen. På www.kjetilogkjartan.no finnes det enda flere rollespill. Disse foreligger her kun på engelsk, tysk og fransk og er ment som oppvarming i språkundervisning (særlig i engelsk på ungdomstrinnet og vgs).

Pedagogiske forslag

A) Målet med rollespillene er – i tillegg til å få mer selvironi – å

- øve seg på spille roller
- ha det gøy
- røre på seg (stå opp, gestikulere),
- bli varmet opp i målspråket (ved fremmedspråkundervisning)

B) Inndeling i par

Ofte sitter elevene parvis allerede, slik at parene gir seg selv. I motsatt fall skal læreren plukke ut hvem som skal være sammen med hvem. Slik unngår man at enkelte elever faller utenfor. Blir det en til overs, lag en ekstra trio, ikke prakk deg på eleven. 😊

C) Igangsetting

Gå bort til et par i klassen, pek på den ene i paret og si f eks: "Du er moren hans. Du har lenge irritert deg over at... Og din åpningsreplikk til ham er..." De andre elevene i klassen fordeler rollene seg i mellom, og setter i gang. Åpningsreplikken er understreket (f eks Lege: eller Si:). Ikke vær redd for mye støy i klassen. Avtal et tydelig avrundingsignal (fløyte, klapp el. l.).

PS: Hvis elevene kjører rollespillet på et fremmedspråk, kan det være behov for en gjennomgang av plottet i plenum.

d) Rollebytte

Når elevene har kjørt rollespillet en gang, er det rollebytte. Elevene har ikke noe problem med å spille det motsatte kjønn.

e) Fremmedspråk

På www.kjetilogkjartan.no finner du rollespilltekstene på engelsk, tysk og fransk

Rollespill

Søppeldynga

I tre lange, gode år har du bodd på søppeldynga. Du har laget deg et koselig lite hus av søppel. I dag er det dukket opp en slitsom person fra kommunen som sier at du ikke kan bo her. Fortell henne at du ikke har noen grunn til å flytte. Du har alt du trenger her, og du forstyrrer ingen. Slitsom person fra kommunen: "Jeg har et vedtak her som sier at du må flytte innen tre dager."

Papegøyen

Du har for vane å baksnakke folk, og dette fører til en svært pinlig episode på en fest du har. Papegøyen din sier nemlig gjestenes navn og gjentar mye av den dritten du har slengt om dem. Prøv å forklare en av gjestene at papegøyen din ikke har hørt disse tingene fra deg, og at du ikke aner hvor den har det fra. Si: "Du må virkelig unnskyldte min uhøflige papegøye."

Døra i ansiktet

Storebroren din har fått seg ny kjæreste, og du synes det er viktig å følge med på hva de gjør. En dag du står og kikker gjennom nøkkelhullet, går døra plutselig opp og treffer deg knallhardt i ansiktet. Fortell broren din hva du mener om å røske opp døra på en så hensynløs måte. Si: "Aaaaaaaahhhh!"

Synkende båt

Båten din synker, og du og vennen din har bare en redningsvest. Vennen din sier at han synes at han skal ha den, fordi han har en mor som er svært avhengig av ham. Fortell ham at du er helt uenig. Venn: "Gi meg redningsvesten! Båten synker!"

Farlig sjampo

Du er en frisør som akkurat har vasket kunden sitt hår med din favoritt-sjampo. Problemet i dag er at kundens hår ikke har tålt sjampoen – og plutselig detter av. Forsvar sjampoen din og si at det må være noe feil med kundes hår, eller kanskje hele hennes personlighet. Kunde: "Neeeeeei, alt håret mitt har falt av!"

Tvangsekteskap

På den planlagte bryllupsdagen nekter dattera di nok en gang å gifte seg. Du, som jo er hennes far og vet best, bestemmer deg for å ta på deg hennes brudekjole og dukke opp i hennes sted. Vielsen skal gjennomføres for en hver pris. Problemet er bare at både prest og brudgom nekter å la deg være brud. Forklar for dem at det ikke spiller noen rolle hvem som deltar i bryllupet, så lenge paret blir viet. Presten: "Hvorfor har du på deg den brudekjolen?"

Pengebad

Du skylder en venn svært mye penger, men du nekter å betale ham tilbake. Du hevder at du er blakk. Neste morgen ligger du i badekaret og bader i pengene dine – akkurat som Onkel Skrue. Plutselig ser du vennen din i baderomsvinduet, han står på en stige og titter inn på deg. Fortell vennen din hva du mener om å spionere på folk som bader. Venn: "Jasså, der ligger du..."

Inkvisisjon

Året er 1475. Du har sagt at jorden er rund, og du skal derfor brennes på bålet på byens torg. Du er bundet til pålen og presten gjør seg klar til å tenne bålet mens han synger en salme. Plutselig går det opp for deg at du har endret mening, nå mener du at jorda er flat allikevel. Si: "Unnskyld meg, men jeg har noe på hjertet..."

Kosmetisk operasjon

Du har akkurat vært igjennom en kosmetisk operasjon. Når du ser deg i speilet, er du svært overrasket over å se at nesen din er snudd opp ned. Legen mener at du faktisk ser bedre ut sånn – og du er delvis enig. Men din bekymring er at du kan få vann i nesa, for eksempel når det regner, tar en dusj og så videre. Fortell legen at han skal rette opp nesa di igjen. Legen: "Vel, hva synes du om resultatet?"

Nudiststrand

Hvert år du er ute og reiser med foreldrene dine, presser de deg til å bli med på nudiststrand. I år nekter du, du sier at du ikke vil være naken foran fremmede mennesker. Mor: "Kom igjen, vi skal på nudiststrand!"

Sultestreik

Du er svært misfornøyd med situasjonen i Norge og har derfor startet en sultestreik foran Stortinget. På en plakat har du skrevet at du ikke har spist noe på ti dager. Når du tror at ingen ser deg, spiser du i all hemmelighet noen kjeks og litt kake, i blant også en hamburger eller to. I dag har en turist sett deg spise og kommer bort til deg: "Hva slags sultestreik er dette?!"

Hissig elg

Du er en elg som har fått overtaket på en jeger. Han ligger på bakken under deg. Med foten din oppå brystet hans forteller du ham hva du mener om jaktingen hans. Jegeren prøver å overbevise elgen om at han vil ære vegetarianer fra nå av, blant annet ved å fortelle om favorittgrønnsakene sine. Elgen: "Nå er du ikke så tøff!"